

Sygn. akt I C 63/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Jakubiec

Protokolant Olga Kuna - Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2014 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P., M. P. (1) i M. P. (2)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda J. P. kwotę 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych 0/100) tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda M. P. (2) kwotę 16.000 zł (szesnaście tysięcy złotych 0/100) tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

III. oddala powództwa w pozostałej części;

IV. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 2.300 zł (dwa tysiące trzysta złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu;

VI. koszty sądowe w pozostałej części przejmuje na rzecz Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 63/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 stycznia 2013 roku J. P., M. P. (2) oraz M. P. (1) wnieśli o zasądzenie od (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w W.:

1. na rzecz powoda J. P. kwoty 120.000 złotych,
2. na rzecz powoda M. P. (2) kwoty 80.000 złotych,
3. na rzecz powódki M. P. (1) kwoty 80.000 złotych,

z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia, w związku z zerwanymi więziami emocjonalnymi i rodzinnymi łączącymi odpowiednio syna, wnuka oraz synową ze zmarłą D. P. oraz z tytułu rozstroju zdrowia psychicznego oraz cierpień jakich doznali i doznają w związku z jej tragiczną śmiercią. J. P. wniósł

ponadto o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów pogrzebu matki w wysokości 6.666 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powodowie domagali się również zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. (petitum pozwu k. 2-4)

W uzasadnieniu pozwu powodowie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika podnieśli, że w dniu 16 września 2012 roku doszło do wypadku drogowego. Kierujący samochodem osobowym, o nr rej. (...) podczas przejeżdżania przez oznakowane przejście dla pieszych nie zachował należytej ostrożności i doprowadził do potrącenia pieszej D. P.. W wyniku tego zdarzenia, po przewiezieniu do szpitala, w trakcie prowadzonej akcji reanimacyjnej D. P. zmarła. Pismem z dnia 8 października 2012 roku wystąpili do pozwanego o wypłacenie zadośćuczynienia w łącznej kwocie 280.000 zł i wypłacenie odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów pogrzebu w kwocie 6.666 zł. Decyzją, z dnia 13 grudnia 2012 roku pozwany odmówił wypłaty dochodzonych przez powodów roszczeń, w uzasadnieniu podając, że sprawca zdarzenia nie potwierdził swojej winy za spowodowanie wypadku, a postępowanie o sygn. akt 1 Ds. 1759/12 prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Chełmie nie zostało zakończone.

Uzasadniając żądanie zadośćuczynienia powodowie wskazali, iż kodeks cywilny nie przewiduje zamkniętego katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie. Do takich dóbr należy zaliczyć także prawo do osobistej więzi z członkami rodziny. Utrata więzi emocjonalnych i rodzinnych związanych ze śmiercią najbliższego członka rodziny oraz związane z tym przeżycia psychiczne każdego z członków najbliższej rodziny stanowią niepowetowaną krzywdę, znacznie większą niż w innych sytuacjach powodujących w świetle prawa obowiązek naprawienia krzywdy za pomocą odpowiedniego zadośćuczynienia. Dobro osobiste w postaci prawa do życia w rodzinie, wywodzone z art. 446 § 4 k.c. w hierarchii wartości zasługiwać powinno na wzmoczoną, w porównaniu z innymi chronionymi dobrami ochronę, a tym samym wymiar zadośćuczynienia w przypadku jego naruszenia powinien być na relatywnie wysokim poziomie. Strona powodowa wskazała, że D. P. wspierała materialnie i emocjonalnie swojego jedyne wnuka M., który był z babcią bardzo związany emocjonalnie. W chwili kiedy tragicznie zginęła zapisany był na studia w L., które babcia miała mu opłacać. Po jej śmierci zmuszony był do rezygnacji z tych planów i z uwagi na brak środków materialnych rozpoczął studia na jednej z (...) uczelni. Powód J. P. do dzisiaj nie może pogodzić się ze śmiercią matki, z uwagi na odczuwaną stratę nie jest w stanie przebywać w mieszkaniu należącym kiedyś do zmarłej. M. P. (1) zawsze traktowała zmarłą jak własną matkę, często razem się spotykały i rozmawiały o sprawach życia codziennego. Po śmierci D. P. powodów ogarnęło uczucie osamotnienia i osłabienie energii życiowej. Wystąpiły u nich stany lękowe. Powodowie pozostają pod opieką poradni psychiatrycznej. (uzasadnienie pozwu k. 4-11)

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że w toku likwidacji szkody uznał za zasadne (co do zasady) jedynie roszczenia J. P., zaś roszczenia M. P. (2) oraz M. P. (1) uznał jako nieudowodnione zarówno co do zasady jak i wysokości. Wysokość szkody niemajątkowej doznanej przez J. P. w związku ze śmiercią matki pozwany ustalił na kwotę 10.000 zł, tytułem zaś odszkodowania za poniesione koszty pogrzebu na kwotę 6.666 zł. Wskazane kwoty zostały pomniejszone przez pozwanego o przyjęte 20 % przyczynienia się zmarłej do zdarzenia. W ocenie pozwanego przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia na podstawie art. 448 § 4 k.c. winno się pośrednio odnosić do „stopy życiowej” społeczeństwa. Przyznana i wypłacona kwota 10.000 zł na rzecz J. P. stanowi w tej mierze zaspokojenie jego roszczeń odszkodowawczych. Pozwany wskazał, że matka powodów mieszkała oddzielnie. Ponadto powodowie odbyli jedynie jedną wizytę w celach konsultacji z lekarzem psychiatrą. Brak jest również podstaw do przyjęcia, że reakcja powodów była odmienna od typowej reakcji żałobnej. (odpowiedz na pozew k. 64-65)

W toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska. Natomiast w trakcie rozprawy w dniu 2 kwietnia 2014 roku powodowie cofnęli pozew w części i tak w zakresie żądania J. P. ponad kwotę 96.000 zł oraz kwotę 5.332,80 zł, zaś M. P. (2) i M. P. (1) ponad kwotę po 64.000 zł. (00:14:51 k. 166v, 168)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. P. jest synem D. P., M. P. (2) jej wnukiem, zaś M. P. (1) synową. (okoliczność bezsporna)

W dniu 16 września 2012 roku D. P. została potrącona na przejściu dla pieszych przez prowadzącego samochód marki A. (...) o nr rej. (...), w wyniku zdarzenia w tym samym dniu, pomimo udzielenia pomocy medycznej pokrzywdzona zmarła. (bezsporne)

Posiadacz samoistny pojazdu, którym poruszał się sprawca wypadku posiadał zawartą z (...) Spółką akcyjną z siedzibą w W. umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. (okoliczność przyznana k. 64v)

J. P., M. P. (2) oraz M. P. (1) w dniu 10 października 2012 roku zgłosili żądanie wypłaty zadośćuczynienia z tytułu śmierci D. P. w kwotach 100.000 zł na rzecz J. P. oraz po 80.000 zł na rzecz M. P. (2) oraz M. P. (1). Ponadto J. P. wniósł o przyznanie kwoty 6.666 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu matki. (okoliczność bezsporna)

(...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. decyzją z dnia 12 lutego 2013 roku ustalił wysokość zadośćuczynienia należnego J. P. na kwotę 10.000 zł oraz kwotę zwrotu poniesionych kosztów pogrzebu w wysokości 6.666 zł. (decyzja k. 46) Wskazane kwoty zostały pomniejszone łącznie do 13.332,80 zł w związku z przyjęciem 20 % przyczynienia się D. P. do powstania szkody. Pozwany odmówił przyznania zadośćuczynienia M. P. (2) oraz M. P. (1). (okoliczność bezsporna, decyzje k. 45,47, 48)

Powodowie pozostawali z D. P. w bliskich stosunkach, mieszkali w tym samym mieście, często się odwiedzali, wspólnie spędzali święta, prowadzili harmonijne, zgodne życie rodzinne. Pomagali D. P. w wykonywaniu niektórych prac domowych, robieniu zakupów. Wcześniej D. P. zajmowała się M. P. (2) gdy ten dorastał. Również niedługo przed śmiercią miała go wesprzeć finansowo, w związku z jego planami rozpoczęcia studiowania w L.. J. P. jest jedynym dzieckiem D. P. zaś M. P. (2) jej jedynym wnukiem. (zeznania J. P. 00:00:51 k. 83, 84, 00:21:04 k. 166-168, zeznania M. P. (1) 00:11:10 k. 83, 84, 00:22:31 k. 167, 168, zeznania M. P. (2) 00:20:14 k. 83, 84, 00:21:55 k. 167, 168)

Informacja o śmierci matki stanowiła dla J. P. znaczny wstrząs psychiczny. Nie był w stanie zająć się organizowaniem pochówku matki, ponieważ znajdował się w złym stanie psychicznym. Również obecnie powód często odczuwa smutek z powodu utraty matki. Nie pogodził się z jej śmiercią. Jednokrotnie skorzystał z pomocy psychologicznej. (zeznania J. P. 00:00:51 k. 83, 84, 00:21:04 k. 166-168, zeznania M. P. (1) 00:11:10 k. 83-84, 00:22:31 k. 167-168, zeznania M. P. (2) 00:20:14 k. 83-84, 00:21:55 k. 167-168) Śmierć matki była u powoda J. P. czynnikiem, powodującym wystąpienie trwających do chwili obecnej zaburzeń emocjonalnych, sklasyfikowanych jako przewlekłe zaburzenia adaptacyjne. Stanowią one przedłużoną reakcję żałoby. W związku ze śmiercią matki doszło u niego do pogorszenia stanu psychicznego, wystąpiła gorsza tolerancja na frustrację, lękowa postawa wobec przyszłości. Zaburzenia te są potencjalnie całkowicie odwracalne, ale nie da się przewidzieć czy i jak szybko będą ustępować. Powód jest na etapie godzenia się ze stratą, pracowania nad reakcją żałoby. Powstały u J. P. długotrwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 5%. (opinia biegłej k. 137-139)

U M. P. (2) przeżycia smutku, żalu, przejściowa niechęć do kontaktów międzyludzkich nie są objawami psychopatologicznymi, są one zrozumiałe psychologicznie, z uwagi na doznaną stratę osoby bliskiej. Brak jest podstaw do przyjęcia jakiegokolwiek określonego zaburzenia psychicznego. U opiniowanego nie doszło do załamania aktywności, jej dezorganizacji. Radził sobie na studiach, które tuż po zdarzeniu podjął, jego relacje z ludźmi nie jawią się jako zaburzone. Cechuje go stabilna linia życiowa i jawi się jako osoba o dojrzałych, wydolnych mechanizmach obronnych. Przeżycia emocjonalne po śmierci babci są psychologicznie zrozumiałe. Brak jest podstaw do stwierdzenia długotrwałego ani trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku śmierci babci (opinia biegłej k. 140-142)

Nie ma również podstaw do przyjęcia, że śmierć teściowej doprowadziła u M. P. (1) do długotrwałego czy tym bardziej trwałego uszczerbku na zdrowiu. Nie można uznać, że śmierć D. P. była czynnikiem powodującym u powódki wystąpienie któregoś z zaburzeń psychicznych. Powodem sięgania przez opiniowaną po łagodne leki uspokajające są aktualne problemy życiowe, a nie stan emocjonalny spowodowany śmiercią teściowej. Sieganie po nie częściej i gorszy

sen przed kolejnymi rozprawami karnymi sprawcy wypadku – jest reakcją na perspektywę rozprawy, obciążającą samej w sobie. (opinia biegłej k. 134-136)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, a także opierając się na treści zeznań stron i świadka oraz opinii biegłego.

Wszystkie zebrane w sprawie dowody Sąd uznał za wiarygodne. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody wzajemnie się uzupełniają i przedstawiają jednolity obraz życia powodów sprzed i po wypadku.

Zeznania w charakterze strony złożone przez powodów są szczerze i wiarygodne. Ich treść koresponduje ze sobą oraz ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dowodami z dokumentów oraz opiniami biegłej.

Sąd nie znalazł również podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań świadka M. P. (3). Zeznania te są spójne i konsekwentne.

Sąd podzielił wywołane w sprawie opinie biegłego sądowego z zakresu psychologii dotyczące stanu zdrowia psychicznego powodów, a także rozmiaru ich cierpień. Wydane zostały one przez osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną w swojej dziedzinie, kwalifikacje i doświadczenie, na podstawie bezpośredniego badania powoda. Opinie sądowe są w ocenie Sądu rzetelne, obiektywne i zawierają wyczerpujące odpowiedzi na postawione pytania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo J. P. oraz M. P. (4) jest zasadne w części. Żądanie zgłoszone przez M. P. (1) jest nieuzasadnione.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostaje odpowiedzialność strony pozwanej (ponoszona w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej) za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 16 września 2012 roku.

Powodowie dochodzili zadośćuczynienia pieniężnego roszczenie swoje opierając na przepisie art. 446 § 4 k.c., który stanowi, że sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Wskazane zadośćuczynienie przewidujące fakultatywną możliwość zasądzenia zadośćuczynienia przewidziane zostało w razie śmierci najbliższego członka rodziny spowodowanej popełnieniem deliktu. Ma ono na celu złagodzenie cierpienia wywołanego utratą osoby bliskiej. Okolicznościami wpływającymi na wysokość tego świadczenia są między innymi dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne, wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, charakter i rodzaj zaburzeń powstałych u osób pokrzywdzonych, stopień w jakim te osoby będą umiały odnaleźć się w nowej rzeczywistości i na ile są zdolne zaakceptować obecny stan rzeczy, proces leczenia doznanej traumy, dalsze funkcjonowanie tych osób w życiu rodzinnym i społecznym. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r. I ACa 178/10)

Pojęcie "najbliższego członka rodziny" określające grupę uprawnionych do wystąpienia z roszczeniem z art. 446 § 4 k.c. nie zostało zdefiniowane. Krąg osób uprawnionych do zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. jest taki sam, jak w art. 446 § 3 k.c. Na gruncie tego przepisu pod pojęciem rodzina należy rozumieć "najmniejszą grupę społeczną, powiązaną poczuciem bliskości i wspólności, osobistej i gospodarczej, wynikającej nie tylko z pokrewieństwa". (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 7 sierpnia 2013 r. I ACa 254/13) Pokrewieństwo nie stanowi przy tym wyłącznego kryterium zaliczenia do kategorii najbliższych członków rodziny. Istotniejsze znaczenie ma faktyczny układ stosunków rodzinnych, a nie formalna kolejność pokrewieństwa. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie IV CK 648/04, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1961 r. II CR 325/61) W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że najbliższym członkiem rodziny w zależności od sytuacji może być zatem uznana osoba związana węzłem powinowactwa, konkretyzacja bowiem tego, kto jest w danym wypadku najbliższym członkiem rodziny, należy do sądu orzekającego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1969 r. III PRN 77/69, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 sierpnia 2013 r. I ACa 298/13)

W tym zakresie pomocnymi przesłankami do ustalenia tego rodzaju relacji będzie m. in. wspólnie zamieszkiwanie rodziny, częstotliwość kontaktów, ich intensywność.

Przynależności J. P. do najbliższej rodziny zmarłej nie budziła w sprawie sporu. Pozwany kwestionował natomiast więzy rodzinne związane z relacją M. P. (2) i M. P. (5) z D. P.. (odpowiedź na pozew k. 65)

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w tym zakresie w sposób jednoznaczny wskazuje, że M. P. (2) należy do kręgu podmiotów uprawnionych do dochodzenia wskazanego świadczenia. Powód jest wnukiem zmarłej. Zgodnie z jego wiarygodnymi zeznaniami oraz zeznaniami M. P. (5) jego relacje z babcią układały się bardzo dobrze. W okresie dzieciństwa i dorastania babcia zajmowała się nim w czasie nieobecności rodziców w związku z wykonywaną przez nich pracą. Uczyła go. Łożyła na jego edukację. W późniejszym okresie również wykazywała zainteresowanie jego losem. Chwaliła się przed znajomymi jego osobą. Byli ze sobą zżyci. Nie ulega przy tym wątpliwości długotrwałość i intensywność więzi rodzinnych między powodem, a jego babcią. (zeznania M. P. (1) 00:17:30 k. 83, 84, 00:22:31 k. 167, 168, zeznania M. P. (2) 00:20:14 k. 83, 84, 00:21:55 k. 167, 168)

Okoliczności te w ocenie Sądu świadczą o tym, że wymienione osoby łączyła więź uzasadniająca stwierdzenie, że były osobami najbliższymi w rozumieniu przepisu art. 446 § 4 k.c.

W zakresie stosunków między powódką a D. P. stwierdzić należy, że cechowały je relacje koleżeńskie. Powódka przez kilka lat pracowała wspólnie z D. P. w tym samym zakładzie pracy. To D. P. poznała powódkę z J. P.. Nie ulega jednak wątpliwości, że zmarła była osobą towarzyską, utrzymującą dobre relacje ze znaczną liczbą ludzi, okoliczność ta nie przesądza o przynależności pozwanej do kategorii wskazanej w art. 446 § 4 k.c. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie wspólne spędzanie świąt, odwiedzanie się w trakcie niedziel, czy kontaktowanie się telefonicznie należy uznać jako stanowiące o zwykłym stopniu bliskości. Nie ulega także wątpliwości, że powódka nie prowadziła wspólnego gospodarstwa z teściową.

Dlatego też zdaniem Sądu powódka nie należała do kategorii wskazanej w art. 446 § 4 k.c.

Przechodząc do rozważań na temat zasadności przyznania powodom zadośćuczynienia w oparciu o wskazany przepis podnieść należy, że nie ulega żadnym wątpliwościom, że śmierć osoby bliskiej zwykle stanowi dla rodziny wielki wstrząs, a cierpienia psychiczne, jakie się z nią wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była w danym przypadku więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Zadośćuczynienie to ma zrekompensować straty niemajątkowe, krzywdę wywołane przez śmierć najbliższego członka rodziny. Istota szkody niemajątkowej wiąże się z naruszeniem czysto subiektywnych przeżyć człowieka. Można przyznać zadośćuczynienie za ból, pewne utrudnienia życiowe, za konieczność zasadniczo odmiennego urządzenia sobie życia (por. M. Olczyk, Komentarz do ustawy z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Lex).

W przedmiotowej sprawie powodowie J. P. i M. P. (2) wskazali, iż śmierć D. P. doprowadziła do cierpień psychicznych, w tym poczucia osamotnienia, straty, żalu, tęsknoty, utraty czerpania przyjemności z życia rodzinnego.

Wyżej opisane okoliczności wskazują, iż przyznanie powodom zadośćuczynienia było uzasadnione. Sporna była jedynie jego wysokość. Pozwany kwestionował roszczenie powoda M. P. (2), uznał zaś, że wszystkie cierpienia zrekompensuje powodowi J. P. kwota 10.000 złotych.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, iż zadośćuczynienie musi mieć charakter kompensacyjny, a więc powinno przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, niebędącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że "wartość odpowiednia" to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej (por. wyrok SN z 4 lutego 2008r., sygn. akt III KK 349/07, LEX nr 39507; wyrok SN z 30 stycznia 2004r., sygn. akt I CK 131/03, OSNC 2005/2/40). Nadto wartość ta winna przynosić

poszkodowanemu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia (por. wyrok SN z 14 lutego 2008r., sygn. akt II CSK 536/07, LEX nr 461725).

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, odpowiednią sumą z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę będzie wobec J. P. kwota 50.000 zł, zaś wobec M. P. (2) kwota 20.000 zł.

Zasądzając wskazane kwoty Sąd oparł się na okolicznościach, o których mowa wyżej. Wskazać ponadto należy, że uwzględniając roszczenie powodów Sąd miał m.in. na względzie, wiek w jakim znajdowała się osoba poszkodowana i uprawnione. D. P. w chwili śmierci miała 72 lata, J. P. 50 lat, zaś M. P. (2) 19 lat (k. 2 akt szkody PL 2012101002926).

Wskazać należy, że inna jest sytuacja po stracie najbliższego członka rodziny, który był osobą małoletnią, żyjącą we wspólnym gospodarstwie domowym, a inna sytuacja osoby dorosłej, która nie funkcjonuje w ramach rodziny. O ile w przypadku dziecka skutek utraty rodzica powstaje sytuacja, w której traci ono oparcie w procesie dalszego kształtowania się i edukacji to w przypadku osób dorosłych, które powołały do życia własne rodziny, mają współmałżonków i dzieci taka sytuacja nie występuje, gdyż przede wszystkim założona przez nich rodzina winna stanowić dla nich oparcie w sytuacjach trudnych. Wskazane różnice powinny mieć wpływ na ocenę charakteru cierpień w przypadku śmierci osób bliskich. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 24 października 2013 r. I ACa 432/13)

Wskazać zatem należy, że w wyniku śmierci D. P. powodowie doznali znacznych cierpień, to jednak ich zakres i natężenie stosownie również do w/w opinii biegłej nie był wyjątkowo silny. Z opinii tych wynika, że jedynie u J. P. doszło do wystąpienia do zaburzeń psychicznych, mających charakter przedłużającej się żałoby. M. P. (2) wrócił zaś do normalnego funkcjonowania społecznego.

Te argumenty i dowody przemawiają za uznaniem iż odpowiednim zadośćuczynieniem krzywdy powodowi J. P. będzie kwota 50.000 zł. Pozwany uznał wysokość zadośćuczynienia na kwotę 10.000 zł. M. P. (2) odpowiednie zadośćuczynienie wyraża kwota 20.000 zł.

Przyznając zadośćuczynienie za doznaną krzywdę Sąd miał na względzie, że strony w toku postępowania uzgodniły, iż poszkodowana przyczyniła się w 20 % do powstania szkody (00:13:28 k. 166v, 168). Okoliczność ta ma wpływ na wysokość przyznanego powodom zadośćuczynienia. Jakkolwiek bowiem w świetle art. 362 k.c. przyczynienie się poszkodowanego nie prowadzi automatycznie do zmniejszenia kwoty odszkodowania i jest jedynie warunkiem jego miarkowania, po rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania stanowiska o zasadności obniżenia zadośćuczynienia o ten współczynnik, co znajduje potwierdzenie w cofnięciu pozwu w zakresie 20 % żądania. (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 19 listopada 2009 r. IV CSK 241/09)

Wobec zajętego przez strony stanowiska bezprzedmiotowe stały się rozważania Sądu na temat wykładni art. 362 k.c. ograniczającej jej zastosowanie wyłącznie do naprawienia szkody majątkowej. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 lutego 2013 r. IV P 2/11)

Z uwagi na powyższe wobec wypłacenia przez stronę pozwaną zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (10.000 zł) Sąd uznał za zasadne zasądzenie na rzecz J. P. pozostałej kwoty 30.000 zł (50.000 zł x 80 % - 10.000 zł).

Sąd zasądził na rzecz M. P. (2) kwotę 16.000 zł (20.000 x 80 %).

W zakresie odsetek, należy odwołać się do treści art. 481 § 1 kc w zw. z art. 817 § 1 kc. Sąd zasądził zatem odsetki od dnia zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd Okręgowy w pełni podziela zasadę przyznawania odsetek wynikającą z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 r. w sprawie II CSK 434/09, w którym Sąd Najwyższy stwierdził „jest zatem zasadą, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.). Powodowie żądali odsetek od dochodzonego pozwem

zadośćuczynienia od dnia wytoczenia powództwa. Ich roszczenia stały się wymagalne wcześniej. Pozwany przyznał (k. 64v.), że zgłoszenie szkody otrzymał w dniu 12 października 2012 r. i po upływie 30 dni od tej daty winien spełnić świadczenie.

W pozostałej części powództwo należało oddalić.

W zakresie roszczenia związanego z dochodzonymi kosztami pogrzebu zmarłej powód J. P. nie kwestionował, że po wytoczeniu powództwa pozwany wypłacił mu kwotę 5332,80 zł, dlatego też roszczenie w tym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie. W wyroku z dnia 26 lutego 2014 r. (III CZP 119/13 - Biul. SN nr 2) Sąd Najwyższy potwierdził, że spełnienie świadczenia w toku procesu przez pozwanego nakazuje powodowi cofnąć pozew, jeżeli tego nie uczyni, sąd oddali powództwo.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 100 kpc. Wobec częściowego tylko uwzględnienia powództwa koszty procesu pomiędzy stronami należało wzajemnie znieść.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 2.300 zł, stanowiącą 5 % zasądzonych od pozwanego kwot, tytułem części opłaty sądowej od pozwu. Koszty sądowe w pozostałej części Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa, mając na względzie fakt, iż powodowie zostali zwolnieni od opłaty od pozwu ponad kwotę po 500 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę i w oparciu o powołane przepisy prawa, Sąd orzekł jak w wyroku.